

5. Сухоруков А. І. Національна економічна безпека / А. І. Сухоруков, С. З. Мошенський, О. М. Петрук / за ред. д. е. н., проф. А. І. Сухорукова. – Житомир : ПП „Рута”, 2010. – 384 с.
6. Шлемко В. Т. Економічна безпека України: сутність, напрямки, забезпечення / В. Т. Шлемко, І. Ф. Бінько : монографія. – К. : НІСД, 1997. – 144 с.
7. Про державну підтримку сільського господарства України. - [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Офіц. сайт: Законодавство України. – (Нормативний документ ВРУ. Закон України N 1877-IV). – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
8. Про затвердження Методики розрахунку рівня економічної безпеки України. - [Електронний ресурс] / Міністерство економіки України. – Офіц. сайт: Законодавство України. – (Нормативний документ МЕУ. Наказ № 60 від 02.03.2007 р.). – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
9. Про продовольчу безпеку України / Проект закону // Автори Г. М. Калетник, С. М. Терещук, В. П. Борт, І. І. Сідельник – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
10. Сучасна земельна політика України / А. Д. Юрченко, Л. Д. Греков, А. М. Мірошниченко, А. В. Кузьмін. – К. : Інтертехнологія, 2009. – 260 с.
11. Економічна безпека : навч. посіб. / за ред. З. С. Варналія. – К. : Знання, 2009. – 647 с.

УДК 354:338.439.5

ЗАМЛИНСЬКИЙ В.А., канд. екон. наук., доцент

Одеський інститут фінансів Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі

ШАБАТУРА Т.С., канд. екон. наук

Одеський державний аграрний університет

ФОРМУВАННЯ РИНКУ ІНВЕСТИЦІЙ ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ: ПРИНЦИПИ ТА МЕТОДИ

В статті розглянуті принципи формування ринку інвестицій переробних підприємств продовольчої сфери та методи його оцінки.

Ключові слова: інвестиції, переробні підприємства, венчурний капітал, фінансування, ринок інвестицій

The article deals with the principles of the formation of the investment market of food processing plants scope and methods of assessment.

Keywords: investment, processing companies, venture capital, financing, investment market

Вступ. Економічна та політична скерованість України та її визнання в останні роки світовою спільнотою, як країни з ринковою економікою, визначає поглиблення інтеграційних зв'язків та кредитно-фінансової системи національної економіки з світовою та європейською глобальною економіками. Такі радикальні зміни висувають нові вимоги до розвитку всіх вітчизняних галузей економіки, де особлива увага сконцентрована на переробних підприємствах продовольчої сфери, адже їх продукція забезпечує майже п'яту частину валового внутрішнього продукту України, виконуючи тим самим провідну роль у формуванні державного бюджету та відповідаючи за продовольчу безпеку нації.

Постановка завдання. Проблеми успішного розвитку переробних підприємств продовольчої сфери та активізації їх інвестиційної діяльності завжди перебували в центрі уваги таких видатних дослідників, як: В.Г. Андрійчук, І.Ю. Гришова, М.Я. Дем'яненко, Н.С. Краснокутська, І.О.Крюкова, Ю.О. Лупенко, М.Й. Малік, О.О. Непочатенко, П.Т. Саблук, Л.Ф. Чумак, А.В. Чупіс, О.Г. Шпикуляк та інші [1-10]. В їх працях розкрито зміст та класифікацію інвестицій, особливості забезпечення інвестиційної привабливості галузі, методики планування та прогнозування обсягів інвестицій. Разом з цим, не зважаючи на ваго-

мість їх наукового внеску та практичну значимість використовуваних результатів дослідження, в умовах вступу країни до Світової організації торгівлі загострюються питання щодо особливостей формування ринку інвестицій переробних підприємств продовольчої сфери.

Результати. Інвестиційний ринок переробних підприємств продовольчої сфери сьогодні варто розуміти як складну інтегровану систему, представлену величезною чисельністю господарюючих суб'єктів, різноманітністю суспільно-фінансових дій і постійно зростаючою кількістю взаємозв'язків, які виникають між ними; неоднозначністю завдань, які потрібно постановити і вирішити; збором та аналізом безперервного потоку інформації.

Основними системоутворюючими елементами інвестиційного ринку виступає пропозиція, платоспроможний попит, ціна і конкуренція. При цьому варто зазначити, що платформою для взаємодії зазначених елементів виступає ринкова інфраструктура, завданням якої є генерування ринкових сигналів стосовно виникнення потенційного попиту; опосередкування прямих зв'язків між інвесторами та реципієнтами, що шукають перспективні можливості вкладення капіталу; забезпечення трансформації грошових заощаджень в інвестиційний капітал.

Формування ринку інвестицій переробних підприємств продовольчої сфери - це доволі складний процес, якому притаманна поетапність дослідження та аналіз мікро- та макрочинників, що позначаються на рівні їх інвестиційної активності. Тому, перш ніж планувати стратегію інвестиційного розвитку, варто визначитися з головними принципами формування інвестиційного процесу, що будуть відповідати основним вимогам та правилам дії ринку інвестицій:

1. Принцип системності, що вимагає відповідності інвестиційної стратегії розвитку підприємства загальним вимогам розвитку ринку інвестицій.

2. Принцип оптимальності, що передбачає визначення оптимального співвідношення між реальним обсягом інвестиційних потоків та найбільш раціональним з альтернативних джерел фінансування.

3. Принцип ситуативності, що передбачає відповідність інвестиційних процесів до впливу факторів зовнішнього та внутрішнього бізнесоточення.

4. Принцип економічності, що полягає в перевищенні обсягу інвестиційних потоків отриманим ефектом (технологічним, соціальним, економічним);

5. Принцип безперервності, згідно з яким інвестиційні процеси мають мати безперервний характер, а саме: мета та заходи з їх виконання мають здійснюватися циклічно.

Відповідність інвестиційного проекту вищевикладеним принципам формування інвестиційного процесу забезпечує, по-перше, прийняття досить аргументованого рішення стосовно інвестиційної стратегії розвитку; по-друге, забезпечує можливий напрямок підвищення ефективності використання різних джерел фінансування проекту.

Економічне зростання України нерозривно пов'язане із створенням та супроводженням інноваційних підприємств під патронатом венчурних фондів. Але навіть ризиковані інвестиції надійдуть лише тоді, коли будуть створені сприятливі умови. Створення інститутів венчурного фінансування і формування венчурного капіталу в Україні розпочалося у 1992 році і повільно зростає. У майже всіх розвинених державах світу даний розряд інститутів загальної інвестування обертає кошти гравців в інноваційній сфері. В Україні ж розвиток зовсім інший – кошти, залучені венчурними фондами, переважно інвестуються в будівництво і нерухомість.

Переробним підприємствам продовольчої сфери досить важко на прийнятних умовах одержати необхідне фінансування, адже інвестори переважно мають справу з вже стабільними та відомими на ринку великими компаніями. Приватні інвестори теж не бажають вкладати капітал у молоді високотехнологічні переробні підприємства через підвищений ризик фінансування. Таку ситуацію в розвитку венчурної індустрії можна пояснити нерозвиненістю фондового ринку, непрозорістю фінансової системи, відсутністю гарантій для інвестора та недосконалим правовим полем.

На нашу думку, саме держава повинна подолати бар'єр розвитку венчурного капіталу за допомогою розробки комплексу фінансових інструментів, як

у вигляді прямого надання венчурного капіталу переробним підприємствам у формі кредитів або прямих інвестицій під невисокі відсотки, так і надання фінансових пільг венчурним фондам за умови інвестування у переробні підприємства продовольчої сфери.

Не менш важливого значення в інвестуванні ризикованих проектів має застосування принципу етапності, що передбачає поділ інвестування між декількома інвесторами за тривалими процесами, що є одним із методів розподілу фінансового ризику, досвід якого накопичений світовою практикою застосування венчурного капіталу.

Враховуючи те, що в умовах посилення світових глобалізаційних процесів національна економіка має переходити на інвестиційну модель зростання, набуває виняткового сенсу й державна регуляція інвестиційного процесу в Україні, яка вимагає створення конкретних передумов, а саме:

– вдосконалення відповідної законодавчої бази та посилення контролю за її дотриманням;

– стимулювання розвитку венчурного бізнесу;

– забезпечення ринкового простору для дії прозорої, здорової конкуренції, використовуючи інтенсивні детермінанти ведення бізнесу, що перешкоджатиме розвитку олігополістичного та монополістичного ринку відповідної продукції;

– введення міжнародних стандартів бухгалтерської звітності, що відповідатиме світовим стандартам ведення бізнесу;

– підготовка висококваліфікованих спеціалістів, здатних приймати правильні рішення щодо залучення ресурсів венчурних компаній у ризиковані бізнес-проекти;

– запровадження корпоративної та соціальної відповідальності бізнесу, що сприятиме підвищенню рівня продовольчої безпеки країни;

– пенсійна реформа, за допомогою якої частина коштів може бути спрямована у венчурні фонди.

На сьогодні вітчизняному ринку інвестицій переробних підприємств продовольчої сфери притаманна наступна ситуація. Так, станом на 01.10.12 р. в Україні було зареєстровано 462 інститути спільного інвестування (ІСІ), 77 недержавних пенсійних фонди (НПФ), якими управляли 219 компаній з управління активами (КУА). Випереджаючими темпами у порівнянні з КУА зростала кількість фондів, що свідчить про зміщення складової розвитку ринку до інтенсивного варіанту. Посилилися передумови становлення незалежного сегменту професійних управляючих, послугами яких починають цікавитись інвестори, не пов'язані із засновниками КУА. Якщо на 01.01.12 в середньому на одну КУА припадало 1,19 фонду, на 01.01.12 р. – 2,13, то станом на 01.10.12 р. вже 2,46 фонди. Про якісні зрушення ринку яскраво свідчить також і динаміка зростання активів, які знаходяться в управлінні компаній. За три квартали року загальний розмір активів ІСІ збільшився майже вдвічі (на 6,5 млрд. грн.) і станом на 01.10.12 р. склав 13,5 млрд. грн. Темпи розвитку вітчизняного ринку ІСІ вищі, ніж в Росії. Найбільш привабливими для інвесторів залишаються венчурні фонди, що пояснюється більшими можливостями маневру для інвестування в

умовах обмеження фондового ринку на привабливі фінансові інструменти. Із загальної кількості – 359 ІСІ або 77,7 % відносяться саме до венчурних. Цим Україна відрізняється від інших країн, зокрема від Росії, де переважну більшість інвестиційних фондів складають відкриті та інтервальні ІСІ. Розподіл загальної суми чистих активів в розрізі видів фондів має аналогічну диспропорцію – 99,37 % в загальній структурі активів ІСІ належить закритим ІСІ, в тому числі 92,3 % венчурним фондам. Але з часом можна очікувати зміну тенденцій на користь невенчурних фондів, що може бути пов'язано як з політикою держави, так і з ростом зацікавленості населення до спільного інвестування. Позитивні тенденції в цьому напрямку починають проявлятися вже на даному етапі. Темпи зростання активів невенчурних ІСІ перевищують темпи зростання активів венчурних фондів. Так, з початку року активи венчурних ІСІ зросли на 93,7 %, а активи невенчурних фондів – на 131,8 % і станом на 01.10.12 р. активи невенчурних фондів вже склали 1046,8 млн. грн. Серед невенчурних ІСІ найбільшу питому вагу за сумою чистих активів займають закриті недиверсифіковані інвестиційні фонди. Це пояснюється, зокрема, тим, що портфель диверсифікованих ІСІ повинен складатись з високоліквідних ЦП, які належать у більшості випадків до першого і частково до другого рівня лістингу, в той час як для закритих не диверсифікованих вимоги до якості інструментів значно нижчі.

Відбувається підвищення уваги населення до спільного інвестування, яке поступово збільшує інвестування коштів у інвестиційні фонди. Якщо на початок року кошти населення, вкладені в ІСІ, склали 48,49 млн. грн., то станом на 01.10.12 р. ця сума перевищила 315 млн. грн. Тобто, вклади населення в ІСІ в 2012 році зросли більш ніж в 6 разів. Але на фоні банківських депозитів обсяги участі населення в ІСІ ще занадто малі. Суттєво відрізняється активність населення тут і в порівнянні з іншими країнами, хоча доходність публічних ІСІ в Україні вища, ніж там. В той же час динаміка 2013 року дає оптимістичні надії, що ситуація з часом має змінитися. Для цього є певні передумови.

По-перше, як свідчить світова практика, основним інвестором в ІСІ є заможне населення, яке має тимчасово вільні кошти. Україна в цьому плані за останній період здійснила позитивні кроки: середньорічний приріст реальних доходів за останні 4 роки був близько 20%, що дозволило середньому класу в основному задовольнити першочергові споживчі потреби в товарах і послугах. Наслідком чого стало прискорене зростання накопичень за рахунок придбання фінансових активів населенням. Звісно, Україна ще сильно відстає тут не лише від розвинених країн, але і від Росії. Але на відміну від Росії Україна має кращий потенціал для росту.

По-друге, рівень ставок за банківськими депозитами все менше влаштовує потенційних вкладників, які шукають більш доходні напрямки інвестування. Таким напрямком сьогодні виступають інвестиційні фонди. Прибутковість ІСІ значно вища доходності банківських депозитів. Зрозуміло, що така доходність містить вищий рівень ризику. Середня дохо-

дність вітчизняних ІСІ вища за доходність депозитів, а також за доходність російських ІСІ. Але, якщо розкласти доходності всіх інвестиційних фондів в одну лінійку за рівнем зростання, то виявиться, що середній фонд приносить нижчу доходність, ніж банківські депозити та аналогічний середній фонд в Росії. Тобто коливання доходностей вітчизняних ІСІ мають велику амплітуду. Причиною цього є як нерозвиненість фондового ринку, так і недостатній професійний рівень багатьох компаній з управління активами. Але головною проблемою розвитку ринку спільного інвестування є необізнаність громадян щодо змісту роботи ІСІ, технологій спільного інвестування. Тому на перший план в роботі КУА виходить ефективна роз'яснювальна робота. Наступною умовою активного розвитку ринку спільного інвестування є ефективне формування інвестиційних портфельів ІСІ. В свою чергу, ефективність формування інвестиційного портфелю залежить від наявності привабливих фінансових інструментів та компетенції управляючих активами. І якщо відсутність кваліфікованих спеціалістів є проблемою конкретної компанії, то відсутність привабливих фінансових інструментів стає проблемою всього ринку. На даний момент за умови поки що низьких обсягів ринку спільного інвестування, компанії в цілому успішно вирішують питання пошуку привабливих ЦП, забезпечуючи відносно високу доходність вкладень в ІСІ.

Але ріст спільних інвестицій випереджає зростання організованого фондового ринку, що викликає серйозну стурбованість учасників, змушує їх інвестувати в інші активи. Так, при капіталізації вітчизняного фондового ринку близько 200 млрд. грн., оператори ринку стверджують, що у вільному обігу перебуває близько 10 % (20 млрд. грн.). В Росії аналогічний показник складає 1 353,4 млрд. грн. (67-кратне перевищення). І це при тому, що активи російських ІСІ перевищують українські лише в 5 раз. Даний показник свідчить про набагато більші можливості російських ІСІ у виборі ліквідних цінних паперів. Але попит формує пропозицію. А це свідчить, що саме ринок спільного інвестування повинен стати локомотивом розвитку організованого фондового ринку. Завдяки саме його наполегливості через деякий час можна очікувати появи на вітчизняному фондовому ринку достатньої кількості ліквідних фінансових інструментів, тим більше, що українська економіка має для цього необхідний потенціал.

Оцінку ефективності інвестицій, на нашу думку, варто проводити за методом розрахунку чистого наведеного доходу, основою якого є розрахунок чистої поточної вартості (Net Present Value - NPV), тобто різниці між вартістю грошових надходжень і грошових витрат. Оскільки надходження коштів змінюються в часі, то необхідно врахувати дисконтування грошових потоків. Це пов'язано з тим, що гроші мають робити гроші: тобто при розрахунку NPV враховується безризикове вкладення грошей під певні відсотки, розмір яких називають ставкою порівняння. Коефіцієнт дисконтування по обраній ставці називають бар'єрним коефіцієнтом.

При $NPV > 0$ проект прибутковий, при $NPV < 0$ проект збитковий, де для розрахунку NPV застосуємо наступну формулу:

$$NPV = \sum_{k=1}^{10} \frac{P_k}{(1+i)^k} - \sum_{k=1}^m \frac{IC_k}{(1+i)^k} \quad (1)$$

де P_k – річні грошові надходження за k рік;
 IC – стартові інвестиції;
 M – m -й рік або раз вкладення інвестицій.

Строк окупності інвестицій (paybackperiod) розраховується з урахуванням фактору часу, тобто сума чистих доходів дисконтується на момент завершення інвестицій (D) по роках. Потім дисконтується сума інвестицій (I) теж по роках. У результаті можна визначити приблизний термін окупності інвестицій, складаючи по роках суму чистих доходів і порівнюючи її з обсягом інвестицій:

$$\sum D \geq \sum I \quad (2)$$

Строк окупності інвестицій є одним із критеріїв вибору проекту. Якщо строк окупності проекту більше, ніж може допустити підприємство, або строку експлуатації техніки, то проект відкидається.

Внутрішня норма прибутковості (Internal Rate of Return (IRR)) - використовується для оцінки вартості залучених ресурсів. За позикові кошти платять відсотки, за акціонерний капітал - дивіденди. При фінансуванні проекту з різних джерел, цей показник визначається по середньозваженій. Тобто для забезпечення доходу від інвестиційного проекту необхідно так підібрати ставку i , щоб $NPV \geq 0$, тобто знайти бар'єрний коефіцієнт.

Таким чином, IRR показує, який верхній рівень процентної ставки є прийнятним, а за яким проект є збитковий. У такий спосіб зміст методу полягає у співставленні IRR з ціною залучених фінансових ресурсів (Cost of Capital - CC): дивідендів,

відсотків за кредит), згідно з яким повинна виконуватися умова: $IRR > CC$.

На практиці NPV розраховується для ряду коефіцієнтів дисконтування $V (V_j < V_{j+1})$ з інтервалом в 1% доти, поки функція $NPV = F(V)$ не змінить знак на інтервалі (V_j, V_{j+1}) . І далі по формулі:

$$IRR = V_j + \frac{NPV(V_j)}{NPV(V_j) - NPV(V_{j+1})} \times (V_{j+1} - V_j) \quad (3)$$

Використання NPV , PP , IRR дає можливість провести всебічну оцінку ефективності інвестицій та сприяє адаптації діяльності переробних підприємств продовольчої сфери до вимог міжнародних стандартів.

Висновки. Сучасний ринок інвестицій переробних підприємств продовольчої сфери характеризується уповільненими тенденціями розвитку, що пояснюється в першу чергу нерозвиненістю фондового ринку, непрозорістю фінансової системи, відсутністю гарантій для інвестора, недосконалим правовим полем та нестабільним політичним становищем. Враховуючи те, що в умовах посилення світових глобалізаційних процесів національна економіка має переходити на інвестиційну модель зростання, набуває виняткового сенсу державна регуляція інвестиційного процесу в Україні, підтримка щодо входження венчурного капіталу, застосування принципу поетапності задля розподілу фінансового ризику між декількома інвесторами. Одночасно використання методик NPV , PP , IRR дозволить провести всебічну оцінку ефективності інвестицій та сприятиме адаптації діяльності переробних підприємств продовольчої сфери до вимог міжнародних стандартів.

Література

1. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств : підручник. — 2-ге вид., доп. і перероблене. / В. Г. Андрійчук. — К. : КНЕУ, 2002. — 624 с.
2. Гришова И. Ю. Финансовое обеспечение перерабатывающих предприятий в контексте формирования финансовых потоков. / И. Ю. Гришова // Азимут научных исследований: экономика и управление.- Россия. - 2012. - № 1. - С. 22-24.
3. Дем'яненко С. І. Менеджмент аграрних підприємств : навч. посібник / С. І. Дем'яненко. – К. : КНЕУ, 2005. – 347 с.
4. Інноваційне забезпечення розвитку сільського господарства України: проблеми та перспективи / [Лупенко Ю. О., Малік М. Й., Шпикулян О. Г. та ін.]. - К. : ННЦ "ІАЕ", 2014. – 516 с.
5. Краснокутська Н. С. Методологічні основи оцінювання реалізації потенціалу підприємства / Н. С. Краснокутська // Академічний огляд. – 2010. – № 1 (32). – С. 67-72.
5. Лупенко Ю. О. Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2020 року / за ред. Ю. О. Лупенка, В. Я. Месель-Веселяка - К. : ННЦ "ІАЕ", 2012. – 182 с.
6. Непочатенко О. А. Механізми забезпечення економічної ефективності діяльності аграрних підприємств: монографія / О. А. Непочатенко. – Умань : Видавець «Сочінський», 2013. – 227 с.
7. Саблук П. Т. Концептуальні засади розробки і реалізації інвестиційних програм в аграрно-промисловому виробництві / П. Т. Саблук, М. Ю. Коденська. - К. : ННЦ ІАЕ, 2012. - 46 с.

8. Стоянова-Коваль С. С. Інвестиційні потоки як фактор нарощення інноваційного потенціалу підприємств. / С. С. Стоянова-Коваль, Т. С. Шабатура, В. О. Непочатенко // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – № 3(8), 2013. – С. 160-165.

9. Чумак Л. Ф. Фактори впливу на формування конкурентоспроможного потенціалу підприємства / Л. Ф. Чумак // Економіка и управление № 1 – 2013 г. - С. 62.

10. Чупіс А. В. Оцінка, аналіз, планування фінансового становища підприємства: науково-методичне видання / [А. В. Чупіс, М. Х. Корецький, О. Л. Кашенко та ін.]. – Суми : Довкілля, 2001. – 404.

УДК 338.48

ІВАНОВ А.М., канд. екон. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій

ОПТИМІЗАЦІЯ ІНВЕСТУВАННЯ В РОЗВИТОК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТУРИЗМУ В ДЕРЖАВНІЙ ПОЛІТИЦІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

В статті досліджено питання оптимізації інвестування в розвиток українського туризму з метою підвищення його конкурентоспроможності. Створена комплексна організаційна модель забезпечення процесу інвестування в туризм. Доведено, що індекс конкурентоспроможності туризму за профільними показниками є новим інструментом державної політики розвитку туризму.

Ключові слова: інвестиція, інвестиційна діяльність, конкурентоспроможність, індекс конкурентоспроможності, державна політика розвитку туризму

The article deals with the problem of optimization of investments into the development of Ukrainian tourism to improve its competitiveness. Complex organizational model to provide the process of investing into the sphere of tourism is made. It is proved that the competitiveness index regarding core factors is considered to be new indices of state tourism development policy.

Keywords: investment, investing activities, competitiveness, competitiveness index, state tourism development policy

Вступ. Україна має доволі потужний природний потенціал розвитку туризму. Але недосконале законодавство, відсутність розвиненого фінансового ринку, складний інвестиційний клімат, політико-соціальні негаразди останнього часу створюють перешкоди для реалізації державної політики розвитку туризму.

Необхідно зауважити, що важливим чинником економічного розвитку України та реалізації державної програми розвитку туризму є масштаби та галузеві пропорції інвестиційної діяльності. Невід'ємною частиною цього процесу є інвестиції в розвиток та зростання конкурентоспроможності туристичної галузі.

Державна політика розвитку туризму в Україні за роки її незалежності так і не стала пріоритетним напрямком структурної трансформації економіки, що не призвело до розвитку конкурентоспроможності національного туристичного продукту та досягнення міжнародних стандартів якості послуг туристичної індустрії. Саме цей напрямок економічної діяльності має за мету формування нової стратегії та залучення інвестиційних ресурсів.

Значний науковий внесок у дослідження питань, які пов'язані з проблемами інвестування в розвиток конкурентоспроможності туризму, зробили О.О. Бейдик, Ю.П. Гуменюк, В.Ф. Данильчук, М.І. Кабушкін, В.О. Квартальнов, В.Ф. Кифяк, О.О. Лю-

біцева, М.П. Мальська, Д.М. Стеченко та інші науковці. Наукові роботи цих учених створили теоретичні та практичні засади туристичної діяльності, а також державної політики розвитку туризму як галузі національного господарства. Але коло проблем, які пов'язані зі створенням та реалізацією державної політики розвитку туризму як галузі національного господарства, яка орієнтована на вирішення загально-економічних та соціальних питань, на наш погляд, не знайшли належного відображення в науковій літературі.

Постановка задачі. Оскільки туризм як галузь економіки не став конкурентоспроможною складовою господарського комплексу України, а політика в цій сфері діяльності не стала загальнодержавною, метою нашого дослідження є питання щодо оптимізації інвестування в розвиток конкурентоспроможності туризму. Досягнення мети здійснено шляхом виконання наступних завдань: розробити критерії до моделі інвестування в сферу туризму та саму модель комплексної організації забезпечення процесу інвестування, визначити на основі індексів конкурентоспроможності у сфері туризму динаміку зміни індексу в Україні протягом 2009-2012 років за структурою профільних показників.

Результати. Під інвестиціями в туризм автор розуміє довгострокове вкладення капіталу в об'єкти туристичної індустрії та галузі суміжного вироб-